

Тищенко О.І.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів і банківської справи,
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Tyshchenko Helena

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЕФЕКТИВНОЇ СТАВКИ

У статті досліджено ринок банківських депозитів як найбільш доцільний варіант інвестування коштів фізичних осіб. Проаналізовано динаміку обсягів залучених депозитів, відсоткових ставок за депозитами та чинники впливу на неї (середня ставка за ринку, потреба банку в ресурсах, ставка рефінансування НБУ). У результаті дослідження визначено характерні особливості, що склалися на депозитному ринку протягом 2017–2019 рр. Складено рейтинг банків різних банківських груп за рівнем відсоткових ставок за депозитами, де лідируючі позиції належать банкам із приватним капіталом. Із метою вибору найбільш доцільної депозитної програми для населення, що пропонують банки різних груп, було застосовано ефективну відсоткову ставку. У результаті проведених розрахунків визначено найбільш дохідний та зручний вид вкладу від певного банку.

Ключові слова: депозит, фізична особа, банк, відсоткова ставка, ефективна ставка, банківська група, населення, банки з державною часткою, банки з приватним капіталом, банки іноземних банківських груп.

Постановка проблеми. Для збереження тимчасового вільних коштів від інфляції та отримання додаткового пасивного доходу населення найчастіше використовує такий інструмент інвестування, як банківські депозити. Його популярність пов'язана з відносною доступністю депозитів, меншою ризикованістю порівняно з іншими інструментами. При цьому для відкриття депозитного рахунку не потрібна значна сума початкового капіталу як у разі купівлі облігацій внутрішньої державної позики, які останнім часом набувають популярності серед фізичних осіб. Оскільки даний інструмент є більш складним і містить у собі транзакційні витрати (тобто клієнт оплачує певні комісії під час покупки), то доцільність інвестицій у цей інструмент визначається в сумі не менш ніж 500 тис грн.

Банки сьогодні пропонують велику кількість депозитних програм для своїх клієнтів, що різняться не лише строками залучення та валютою платежу, а й додатковими умовами, головними серед яких стають можливість капіталізації відсотків, поповнення депозитного рахунку та дострокового зняття коштів. До того ж наявність величезної кількості банків ускладнює пошук оптимального варіанту розміщення тимчасово вільних коштів фізичних осіб. Хоча, на думку багатьох експертів, ринок банківських депозитів дещо стабілізувався, депозити фізичних осіб залишаються найбільш привабливим джерелом поповнення ресурсної бази банків, адже вони характеризуються найбільшою стабільністю і відносно невеликою вартістю,

тому вибір доцільної депозитної програми потребує використання певного інструментарію, який би дав змогу порівнювати депозитні програми різних банків із різними умовами залучення вкладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Депозитні операції банків є предметом багатьох наукових досліджень вітчизняних учених. У своїх роботах А. Мороз, О. Васюренко, Л. Примостка, А. Герасимович, В. Корнєєва, Н. Волкова, В. Коваленко, Г. Панова, Л. Сухова розглядали особливості здійснення депозитних операцій, їхній вплив на ресурсну базу банку, методологію здійснення депозитних операцій, шляхи підвищення ефективності управління депозитними операціями. Проте недостатньо уваги приділено саме проблемам вибору доцільних депозитних програм для інвестування коштів фізичних осіб.

Формулювання цілей статті. Метою статті є пошук доцільної депозитної програми для фізичних осіб за критерієм максимальної дохідності з використанням ефективної ставки відсотка.

Виклад основного матеріалу. Для вибору найбільш вигідного варіанту розрішення коштів фізичних осіб необхідно визначитися із загальною ситуацією, що складалася на банківському ринку.

Ціна на банківські депозити формується під впливом одночасно низки чинників. Під час розроблення продуктової лінійки вкладів та визначення їхньої дохідності банківські спеціалісти мають урахувувати не лише середню ставку, що складалася на ринку, власну потребу

у ресурсах, а й ставку рефінансування НБУ. Вже в четвертий раз за 2019 р. Національний банк України знижує облікову ставку, яка з 25.10.2019 становить 15,5% річних. Зниження облікової ставки НБУ позитивно впливає на вартість фінансових послуг, тому що від неї залежать вартість міжбанківських кредитів та процентні ставки за кредитами і депозитами для населення [1]. Щодо середньої вартості депозитів, то протягом 2017–2019 рр. вона значно знизилася за депозитами у гривні (з 16,82% до 15,27%) й депозитами у доларах (із 4,92% до 2,29%) та євро (з 4,04% до 1,22%). Падіння відсоткових ставок у середньому становило 9,21% у гривні, 53,45% у доларах США та 69,8% у євро (рис. 1). Середні ставки за депозитами можна оцінити з використанням індексу UIRD (Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб). Він являє собою індикативні ставки, що розраховуються компанією Thomson Reuters за методикою, розробленою спільно з НБУ. Розрахунок проводиться на основі номінальних ставок депозитів фізичних осіб, які декларуються основними учасниками українського ринку банківських депозитів – 20 провідними комерційними банками України [2].

Така динаміка, на думку експертів, є свідченням відносної стабілізації банківського ринку та відновлення ресурсної бази банків після значного впливу коштів у період кризи 2014 р.

Також на рівень депозитних ставок у банку впливає потреба у певній валюті для проведення операцій. На думку фахівців [2], розрізняють два типи покриття потреб банку в залучених коштах:

- 1) поповнення гривневого запасу коштів для виконання нормативів із ліквідності банку;
- 2) підтримка ліквідності під активне кредитування в роздрібному та корпоративному секторах.

До того ж рівень відсоткових ставок за депозитами в банках може визначитися індивідуальними особливостями банку або певними ситуаціями. Так, наприклад, судовий позов колишнього власника АТ «ПриватБанк» Ігоря Коломойського негативно позначився на ресурсній базі банку і спровокував значний відтік коштів (за даними НВ «Бізнес», у квітні-травні 2019 р. він становив 10 млрд. грн). При цьому керівництво банку було змушене підняти ставки за депозитами для збереження клієнтської бази (ставки за короткими депозитами в гривні на три місяці було збільшено на 2,75%, а на вклади на дев'ять місяців та 12 місяців – на 1,5%).

На думку банкірів, зниження ставок у деяких банках відбувається за рахунок формування надлишкової ресурсної бази в періоди погашення великих кредитів.

Аналіз депозитного ринку в Україні дав змогу визначити характерні особливості депозитної діяльності банків, що склалися протягом 2017–2019 рр. (табл. 1). Розглянемо детально кожний із них.

1. Збільшення суми вкладів, залучених від фізичних осіб, за загального зниження обсягів депозитного портфеля деяких банків. Банки впродовж 2017–2019 рр. продовжували нарощувати обсяги вкладів на депозитах, залучених від фізичних осіб (рис. 2), їхній загальний приріст становив 18,36%. При цьому у низці банків експерти відзначали «відплив» депозитних коштів, пов'язаний із перерахунком коштів, залучених в іноземній валюті, у гривневий еквівалент у зв'язку зі зміцненням гривні у другій половині 2019 р.

2. Збільшення розриву між відсотковими ставками за депозитами у гривні та іноземній валюті. Згідно з даними Українського індексу депозитних ставок фізичних осіб, що оприлюднює НБУ, середня дохідність річних вкладів на кінець листопада 2019 р.

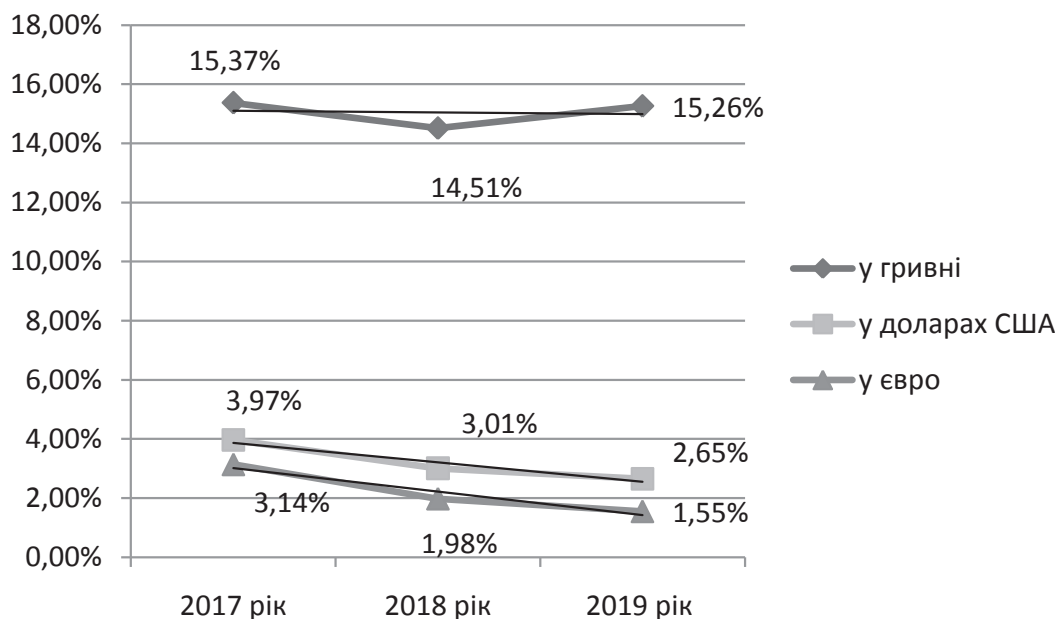

Рис. 1. Динаміка середніх відсоткових ставок за депозитами фізичних осіб у розрізі валют

Джерело: складено автором на основі [3]

Характерні особливості депозитної діяльності банків упродовж 2017–2019 рр.

№	Характерна особливість	Результат прояву
1	Збільшення суми вкладів, залучених від фізичних осіб за загального зниження обсягів депозитного портфеля деяких банків	Сталий розвиток депозитного ринку, зміцнення гривні призвели до зниження гривневих залишків депозитів, відкритих в іноземній валюті
2	Збільшення розриву між відсотковими ставками за депозитами у гривні та іноземній валюті	Найбільш вигідними є депозити у гривні
3	Диверсифікований підхід банків різних груп до формування ціни на депозитні ресурси	Найбільшу дохідність пропонують банки з приватним капіталом
4	Популяризація депозитів з онлайн-оформленням	Отримання додаткового відсотку (в межах 0,5–2%) до депозиту
5	Використання гнучких депозитів	Можливість отримати більший дохід за продовження дії депозитного договору

у гривні становила 15,7% річних, у доларах та євро відповідно – 2,92% та 1,91%.

У середньому розрив порівняно з 2017 р. збільшився на 2,27% у доларах та на 11,51% у євро [3]. Отже, вкладання коштів населення на депозитні рахунки є доцільним лише у гривневому еквіваленті. До того ж депозитні ставки у гривні, що пропонують банки, дають змогу не лише перекрити інфляцію, а й заробити її власникам додатковий дохід, що робить їх ще більш привабливими. За даними НБУ, у 2019 р. показник інфляції до кінця року має становити 6,3%, хоча в держбюджеті було закладено значення у 7,4%. Незважаючи на те що реальний показник інфляції в деякі періоди був вище 9% через неврожай в Україні, його значення значно відстає від ставок за депозитами [5].

3. Банки різних груп ведуть диверсифіковану політику щодо відсоткових ставок за депозитами. Найвищі ставки пропонують банки з українським капіталом. Найбільші банки, що входять до фінансово-промислових груп, пропонують ставки у межах 16–18% у гривні та 2,8–5% і 2,9–4,5% у доларах та євро відповідно. Так, найбільш дохідними є вклади у гривнях в банку «КредитДніпро», а в іноземній валюті – у «Мегабанку». У банках, які не входять до Топ-25 банків за обсягами активів, ставки за депозитами знаходяться майже на тому ж рівні [5].

Банки іноземних фінансових груп не особливо зацікавлені в залученні коштів від населення, оскільки переважно розраховують на фінансову підтримку своїх

материнських структур [2]. Тому депозитні ставки для фізичних осіб у них найнижчі на банківському ринку: 10,25–16% у гривні та 0,1–4,5% у доларах і 0,1–3,5% у євро. До того ж депозити в євро відкривають далеко не всі банківські установи цієї групи. Такі ставки в деяких банках балансують на межі очікуваної інфляції, а іноді її навіть не перекидають (наприклад, в «Укрсиббанку» ставка за гривневим депозитом становить лише 5% річних). Найвищі ставки у гривнях пропонує населенню «Кредобанк», тоді як в іноземній валюті ставки «Прокредит банку» наближаються до рівня банків з українським капіталом.

Помірною на фоні інших груп виглядає політика банків із державною часткою. Їхні відсоткові ставки найчастіше встановлюються вище, ніж середньоринкові. При цьому вони перекидають інфляцію та дають змогу отримати відсотковий прибуток. До того ж 100-відсоткова гарантія вкладів від держави стає додатковим стимулом для розміщення коштів населення. Найкращі відсотки пропонує у гривнях «Укрексімбанк» (16,6%), тоді як в іноземній валюті вклади краще відкривати в «Укргазбанку» (4,75% у доларах та 5% у євро).

Отже, рейтинг банків різних банківських груп за депозитними ставками має такий вигляд (табл. 2).

4. В останні роки набувають популярності депозити з онлайн-оформленням через вебінтерфейс або через мобільний додаток для Інтернет-банкінгу. Такі депозити є взаємовигідними як для банків, так і для клієнтів.

Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами), млн. грн.

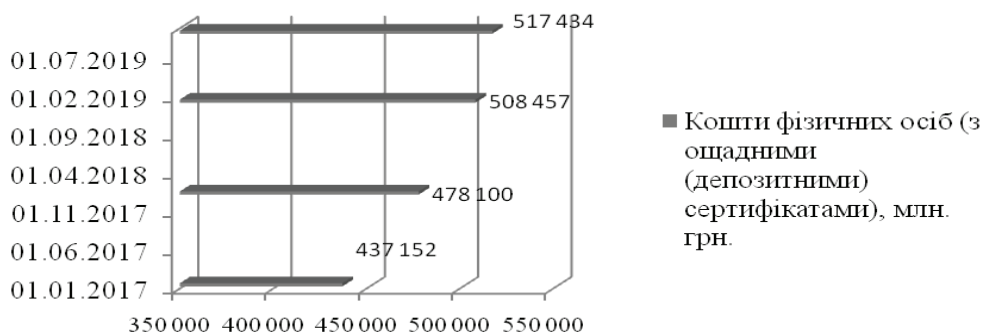

Рис. 2. Динаміка обсягів депозитного портфеля банків закладами фізичних осіб у 2017–2019 рр., млн. грн

Джерело: складено автором на основі [4]

Рейтинг банків різних банківських груп за розміром відсоткової ставки за депозитами

Назва банківської групи	Номер у рейтингу	Приклад банків із найбільшою дохідністю	Розмір відсоткової ставки
Банки з приватним капіталом	1	«КредитДніпро», «Мегабанк»	16-18% у гривні; 2,8–5% в іноземній валюті
Банки з державною часткою	2	«Укресімбанк», «Укргазбанк»	13-16,6% у гривні; 1,25-5% в іноземній валюті
Банки іноземних банківських груп	3	«Кредобанк», «Прокредит банк»	10,25-16% у гривні; 0,1-4,5% в іноземній валюті

Джерело: складено автором на основі [5]

Підвищена відсоткова ставка стає можливою, оскільки банки не відволікають зайві ресурси та час на роботу з певним клієнтом, тобто економлять на операційних витратах. Для клієнта такий депозит є привабливим з декількох причин: 1) дає змогу економити час на відвідування банку; 2) є більш безпечним, оскільки не вимагає пересування великої суми готівкових грошей; 3) надається можливість детально ознайомитися з умовами договору не виходячи з дому; 4) підвищена порівняно зі звичайними вкладками відсоткова ставка (близько 0,5%).

До того ж окремі фінансові портали (наприклад, Minfin.com.ua) дають змогу клієнтам отримати бонус у вигляді додаткового відсотку до вкладу (від 0,5% до 2%), якщо оформлення депозитного договору здійснюється через них. Ця програма «Бонус к депозиту» активно використовується вже понад чотири роки і до неї приєдналися близько 26 банків (серед них – «Ідея банк», «Укрсиббанк», «ПУМБ», «Глобус банк», «Альфа банк», «Банк «Кліринговий дім», «ВТБ банк»). Вона вже довела свою життєдіяльність і дала змогу банкам отримати нових клієнтів, а вкладникам – додатковий дохід.

5. Для заохочення клієнтів щодо подовження депозитної угоди на новий термін банки пропонують гнучкі депозити, ставка за якими зростає з кожним новим терміном і може досягнути 20% наприкінці терміну. Привабливість таких вкладів полягає у капіталізації процентів щомісяця та можливості дострокового зняття грошей без утрати вже нарахованих відсотків. Періодичний моніторинг за акціями банків та використання додаткових бонусів дає змогу клієнту отримати найвищий дохід за такими вкладками. Так, наприклад в «ОТП банку» діє новий депозитний продукт терміном на сім місяців, за яким протягом перших 30 днів за вкладом нараховується відсоткова ставка 99% річних, тоді як в інші місяці ставка становить лише 0,1% [2]. Гнучкий депозит від «ПУМБу» «Розумні гроші» також передбачає прогресуючу проценту ставку – чим довше термін депозиту, тим ставка стає більшою. Так для депозитів строком на 2–6 днів банк пропонує ставку 6,75%, на строк 7–13 днів – 8,5%. За розміщення коштів на 14–29 днів ставка збільшується до 10,25%, а на строк понад 30 днів ставка вже становить 12% [6].

Отже, підводячи підсумки дослідження тенденцій на ринку банківським депозитів, слід зазначити, що для клієнтів банки пропонують велику кількість депозитних програм. Головне завдання, що постає перед потенційним вкладником, – вибрати надійний депозит із найбільшою прибутковістю. Для цього можна використовувати

різні інструменти, втім, найбільш доцільним вважається застосування ефективної відсоткової ставки. Ця ставка може значно відрізнитися від ставки, яка вказана в договорі, – номінальної. Очевидно, що за одного і того ж терміну за вкладками з капіталізацією дохід буде більшим, аніж за депозитами з виплатою відсотків у кінці терміну дії договору. За допомогою ефективної процентної ставки можна порівняти вклади з різними умовами, тобто ефективна процентна ставка за вкладом – це така ставка, яка дає рівнозначний дохід за таким же вкладом, тільки без капіталізації відсотків (1):

$$r_{ef} = \left(1 + \frac{r}{m}\right)^m - 1, \quad (1)$$

де r_{ef} – ефективна процентна ставка;

r – номінальна процентна ставка;

m – кількість періодів капіталізації.

Для надання порівняльної характеристики різних пропозицій банків за депозитними вкладками для фізичних осіб проведемо аналіз банків, що пропонують найбільшу дохідність за вкладками, – банків із приватним капіталом (Банк «Глобус», Банк «Альянс», Банк «Південний») та банків із державною часткою («Ощадний банк», «Укресімбанк», «ПриватБанк»). Депозитні програми вибирались за однаковими критеріями: сума вкладу – 100 тис грн, строк – один рік, наявність капіталізації відсотків, що дасть змогу забезпечити максимальну об'єктивність порівняно з депозитними програмами інших банків. Вибірка банків здійснювалася за допомогою сайту minfin.com.ua. Результати вибірки представлено в табл. 3.

Розрахуємо ефективні процентні ставки банків двох груп для вкладів із капіталізацією і порівняємо їх зі ставками без капіталізації та результати занесемо у таблицю (табл. 4). Якщо порівняти розраховані ефективні ставки з номінальними, то можна помітити, що найбільша різниця між ними складається за вкладом «Капітальний» від банку «Альянс», що свідчить про його найбільшу прибутковість порівняно з іншими депозитами банків із приватним капіталом.

Проведені розрахунки за банками з державною часткою показали, що найбільшу дохідність клієнтам приносить вклад «Джуніор» від «ПриватБанку». Отже, урахуовуючи інші параметри розрахунків (можливість дострокового зняття, поповнення рахунку та онлайн-оформлення), які прописані у договорі банківського вкладу, найбільш привабливим для фізичних осіб стає вклад від «ПриватБанку». До того ж 100-відсоткова

Вхідні параметри для проведення порівняльного аналізу депозитних програм

Назва банку	Назва вкладу	Строк вкладу	Відсоткова ставка, %	Можливість дострокового зняття	Поповнення рахунку	Онлайн-оформлення
Банки з приватним капіталом						
Банк Альянс	Капітальний	Від 62 днів	17,5	-	+	-
Банк Глобус	Накопичувальний	Від 32 днів	16,75	-	+	-
Банк Південний	Комфортний	Від 92 днів	16,25	-	+	-
Банки з державною часткою						
Укресімбанк	Зручний	Від 184 днів	15,9	+	+	-
ПриватБанк	Джуніор	Від 365 днів	16,0	+	+	+
Ощадний банк України	Мій депозит	Від 92 днів	13,75	-	+	+

Джерело: складено автором на основі [7]

Результати порівняльного аналізу депозитних програм із використанням ефективної ставки

Назва банку	Назва вкладу	Ефективна ставка, r_{ef}	Місце у рейтингу
Банки з приватним капіталом			
Банк Альянс	Капітальний	18,97%	1
Банк Глобус	Накопичувальний	18,097%	2
Банк Південний	Комфортний	17,51%	3
Банки з державною часткою			
Укресімбанк	Зручний	17,11%	2
ПриватБанк	Джуніор	17,22%	1
Ощадний банк України	Мій депозит	14,65%	3

гарантія повернення вкладів, що заявлена державою, робить цей вклад ще більш привабливим.

Таким чином, за допомогою розрахунку ефективної процентної ставки можна визначити найбільш вигідний варіант вкладу. Ефективна процентна ставка допомагає вкладнику правильно розрахувати свій прибуток. Саме на неї варто орієнтуватися під час оцінки прибутковості тієї чи іншої депозитної програми.

Висновки. Проведені дослідження показали, що найбільш популярним та дохідним варіантом розміщення кошів клієнтів залишаються банківські вклади. Незважаючи на нестабільність в економічній та політичній системах, обсяги банківських вкладів продовжу-

ють збільшуватися. Найбільш дохідними та зручними є вклади у національній валюті, що розміщені в банках із приватним капіталом та з державною часткою, особливо які можна оформити онлайн або з використанням платформи minfin.com.ua. Для визначення найбільш прибуткового вкладу банків різних груп було використано ефективну ставку. Проведені розрахунки показали, що найвищу дохідність можна отримати за вкладом «Капітальний» від банку «Альянс». Проте, урахувавши інші параметри депозитної угоди, доцільніше вкладати гроші в ПАТ «ПриватБанк» на вклад «Джуніор». Отже, використання ефективної ставки дає змогу знаходити доцільніші варіанти вкладання грошей.

Список літератури:

1. Банківські кредити та депозити 2019: огляд ринку. *Все про фінанси в Україні*. URL : <https://financer.com/ua/kredits-deposits-2019/> (дата звернення: 06.12.2019).
2. Де грошам лежати. Чи вигідно зараз відкривати банківські депозити. *Сайт журналу НВ*. URL : <https://nv.ua/ukr/biz/finance/depozit-v-banku-chomu-zaraz-vigidno-vidkrivati-depoziti-novini-ukrajini-50033908.html> (дата звернення: 06.12.2019).
3. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб. *Сайт Національного банку України*. URL : <https://bank.gov.ua/files/UIRD.xls> (дата звернення: 06.12.2019).
4. Основні показники діяльності банків України. *Сайт Національного банку України*. URL : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442 (дата звернення: 06.12.2019).
5. Где и в какой валюте лучше разместить депозит в 2019. Анализ процентных ставок украинских банков. *Сайт Интернет-журнала Gidmining*. URL : <https://gidmining.com/ru/procentnie-stavki-po-depozitam/> (дата звернення: 06.12.2019).
6. Гнучкі депозити. *ПУМБ*. URL : https://b2b.pumb.ua/deposit/smart_deposit (дата звернення: 06.12.2019).
7. Депозити українських банків. *Сайт Міністерства фінансів України*. URL : <https://minfin.com.ua/deposits/476-udobnyu/?sku=3320&term=365> (дата звернення: 06.12.2019).

References:

1. All about finance in Ukraine (2019). *Bankivski kredyty ta depozyty 2019: ohliad rynku* [Bank loans and deposits 2019: market overview]. Available at: <https://financer.com/ua/kredits-deposits-2019/> (accessed: 06 December 2019).

2. Website of HB magazine (2019). *De hrosham lezhaty. Chy vyhidno zaraz vidkryvaty bankivski depozyty* [Where the money lies. Is it profitable to open bank deposits now]. Available at: <https://nv.ua/ukr/biz/finance/depozit-v-banku-chomu-zaraz-vigidno-vidkrivati-depoziti-novini-ukrajini-50033908.html> (accessed: 06 December 2019).
3. Website of the National Bank of Ukraine (2019). *Ukrainskyi indeks stavok za depozytamy fizychnykh osib* [Ukrainian Index of Rates on Deposits of Individuals]. Available at: <https://bank.gov.ua/files/UIRD.xls> (accessed: 06 December 2019).
4. Website of the National Bank of Ukraine (2019). *Osnovni pokaznyky diialnosti bankiv Ukrainy* [Key performance indicators of Ukrainian banks]. Available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442 (accessed: 06 December 2019).
5. Website of the Gidmining online magazine (2019). *Gde i v kakoj valjute luchshe razmestit' depozit v 2019. Analiz procentnykh stavok ukrainskikh bankov* [Where and in what currency is it best to place a deposit in 2019. Analysis of interest rates of Ukrainian banks]. Available at: <https://gidmining.com/ru/procentnie-stavki-po-depozitam/> (accessed: 06 December 2019).
6. *Hnuchki depozyty* [Flexible deposits] (2019) Website of First Ukrainian International Bank. Available at: https://b2b.pumb.ua/deposit/smart_deposit (accessed: 06 December 2019).
7. *Depozyty ukrainskykh bankiv* [Deposits of Ukrainian banks] (2019) Website of the Ministry of Finance of Ukraine. Available at: <https://minfin.com.ua/deposits/476-udobnyy/?sku=3320&term=365> (accessed: 06 December 2019).

ИССЛЕДОВАНИЕ РЫНКА БАНКОВСКИХ ДЕПОЗИТОВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЭФФЕКТИВНОЙ СТАВКИ

В статье исследован рынок банковских депозитов как наиболее целесообразный вариант инвестирования средств физических лиц. Проанализированы динамика объемов привлеченных депозитов, процентных ставок по депозитам и факторы влияния на нее (средняя ставка на рынке, потребность банка в ресурсах, ставка рефинансирования НБУ). В результате исследования определены характерные особенности, сложившиеся на депозитном рынке в течение 2017–2019 гг. Составлен рейтинг банков различных банковских групп по уровню процентных ставок по депозитам, где лидирующие позиции принадлежат банкам с частным капиталом. С целью выбора наиболее целесообразной депозитной программы для населения, которые предлагают банки разных групп, была применена эффективная процентная ставка. В результате проведенных расчетов определен наиболее доходный и удобный вид вклада от определенного банка.

Ключевые слова: депозит, физическое лицо, банк, процентная ставка, эффективная ставка, банковская группа, население, банки с государственной долей, банки с частным капиталом, банки иностранных банковских групп.

RESEARCH OF THE MARKET OF BANK DEPOSITS OF INDIVIDUALS USING AN EFFECTIVE RATE

Bank deposits are the most profitable option for investing funds by individuals. Their popularity is associated with their general accessibility to people and lower risk. Banks offer customers a wide range of deposit programs that differ in different parameters. Therefore, in order to choose the most profitable option of placing funds, it is necessary to use a suitable tool. This tool is called the effective interest rate. The article uses the methods of analysis, synthesis, graphical method, tabular method, coefficient method. The purpose of the article is to choose the most profitable deposit using an effective rate. The dynamics of interest rates on deposits is analyzed under the influence of three factors (average market rate, bank demand for resources and NBU refinancing rate). According to the results of the bank deposit market research during 2017-2019, the main characteristic features of the market were revealed: an increase in the deposit amount with a general decrease in the volume of the deposit portfolio of banks; widening of the gap between interest rates in hryvnias and foreign currency; differentiated approach of banks of different groups to the formation of the deposit rate; popularization of deposits with online clearance; use of flexible deposits. As a result of the analysis, the rating of banks of different groups was determined by the value of the interest rate. The most profitable are the deposit programs of banks with private capital, in second place are banks with a state share. To select the most appropriate option for investing money on a deposit, the effective interest rate was used. It allows you to compare deposit programs with different conditions. For comparison, deposits of two groups of banks (with private capital and with a state share) with the same initial parameters were used: deposit term - one year; deposit amount 100,000 UAH; the deposit provides for the capitalization of interest. The results of the calculations showed that the "Capital" deposit differs from Alliance Bank in the highest yield. The results of the calculations showed that the most profitable deposit is "Capital" deposit from Alliance Bank and "Junior" deposit from Privatbank. Taking into account the additional parameters of the deposit transaction (the possibility of replenishing the deposit, early withdrawal of funds and online processing), the most beneficial can be considered a deposit from Privatbank. Thus, using the effective interest rate, you can choose the most profitable deposit. An effective interest rate helps the investor to properly calculate his income.

Key words: deposit, individual, bank, interest rate, effective rate, banking group, population, banks with state shares, banks with private capital, banks of foreign banking group.